

1

מסמ

השמחה מנסה להרים ראש בתוכי, אך נחבטת תחת גלי רגשות שחונקים אותי.

כל הנסיעה אני מלטפת את אורי. משתדלת להתמקד ברגשות הנכונים.

הילה לא מסיימת לתאר חוויות אושר מהחתונה. היא חוששת שהתסרוקת תתקלקל במהלך הלילה. לא פלא שהיא מתקשה להרדם, את כל מוחה תופס הרגע הקצר והמרגש בו היא תיכנס לכיתה עם שארית התסרוקת לקול תשואות החברות.

ואת ראשי, איזה חלום גודש? חלום מנופץ.

”נהנית?” שואל מיכי כשסוף סוף נוכח בביתנו שקט.

”הילדים נראו נפלא”. אני עונה שלא מן העניין, נצמדת ליופי, לטוב.

"ואת, היה לך טוב?" מתעניין מיכי. באמת.

דמעות עולות בעיניי. "היה שמח מאוד. שרית היתה כלה מושלמת".

"אני מאוד נהנית", משתף מיכי מיד. "רקדתי כמו בחור צעיר. רובי הוא חתן מיוחד. אחותך זכתה בתלמיד חכם עם אור על הפנים".

"איפה אבא שלי ישב?" אני ממקדת אותו.

"את מכירה אותו, הסתובב בין השולחנות, ודאג לכל אורח באופן אישי. דאג לכיבוד ולכבוד של כל אחד".

"ומי ישב ב'מזרח', ליד החתן?" אני לא מוסחת מהתיאור המדויק על אבי היקר.

"למה את מכאיבה לעצמך?" מיכי מנמיך קול, חותך את המילים בצורה ברורה מדי.

"זו המציאות שמכאיבה לי. זה דוד יעקב, שה'מזרח' תמיד שייך רק לו. זה אבא שלי, שמנמיך כל כך את עצמו ליד האחים שלו, ובמיוחד מול דוד יעקב. עברו שנים מאז שאבא שלי ודוד יעקב שיחקו 'כוחות' בבית הקמור והקסום של סבתא, ועדיין הוא דוחק את מקומו של אבא שלי".

"תנמיכי את הקול, אני לא בטוח שנריה נרדם". מבקש מיכי.

"יהיה הכי טוב לאנושות אם אלך לישון עכשיו", אני אומרת בהחלטיות ומקפלת את הכרית לתנוחה האהובה עלי.

"לא ענית לי אם נהנית בחתונה". שואל שוב הבעל המסור שלי, שלא מוותר עלי.

"תודה מיכי על ההתעניינות הכנה. אבל נרדמתי". אני חותמת את השיחה, מייחלת להסחת הדעת המשכרת שמעניקה השינה לאנושות.

הלואי שהייתי באמת נרדמת ולא עוסקת בחלום הילדותי שלי. חלום שאני מוכנה להילחם בשבילו, להקיז דם בשביל אבא שלי. כמה טוב היה אם הייתי משחזרת את רגעי החופה המרגשים ולא מתקפלת תחת משפטים שהרביצו בי הערב נשים יקרות וחשובות. הן לא

חשבו שנפגעתי, מה פתאום.

סבתא זהרה משמחה. בתחילה ישבתי לידה, רצייתי לגרום לה נחת, להראות לה שאני מחוברת, קרובה. מהר מאוד החלטתי להתנדף מהשולחן שהיה אבן שואבת לדודות ולבנות הדודות. דודה עדינה טובת הלב צירפה לשולחן עוד ועוד כסאות. המועט לא הכיל את המרובה וצר היה לי המקום מול מבטי ההשוואות.

הפלאפון שר לי שירי התראה, מגלה לי שבסופו של לילה נרדמתי.

הילה החרוצה מאורגנת ליציאה. היא חייננית כל כך עם התלבושת המגוהצת והתסרוקת שלמרות תחזיותי נשארה במיטבה. אני כותבת לה פתק איחור ובבת אחת נזכרת בחתונה של דודה עדינה, בשמלה הפשוטה שלבשתי ובדמוי-תסרוקת שאמא סידרה לי.

הייתי אז בערך בגיל של הילה, ילדה מספיק גדולה כדי להתקמט ולהצטער מול השמלות הנפוחות ושערן המסורק בקפיצה של בנות הדודות. כמה חבל שלא היה מקובל אז להלביש בסט את האחייניות של הכלה...

ואולי גם זה לא היה עוזר, אני חושבת בהתפכחות שבאה עם השנים, תמיד יש את האביזרים המשלימים. את הפרטים הקטנים שאמא לא ידעה שהם יוצרים את ההבדל.

נריה לא נצפה במיטתו, כנראה כבר יצא ללימודים, רק אורי משלים את שעות השינה החסרות.

אני יוצאת למרפסת, קוטפת בעיניי את הנוף הירושלמי שאין לו תחליף, ומתחילה להתפלל. לפני השם אני בת יחידה. לא סוג ב'.

אני מדלגת על ארוחת בוקר ופונה מיד להכנות לקראת השבע-ברכות. מודה בליבי למיכי שזכר להוציא את העופות מההקפאה.

כשהתקשתי להכין את המנה העיקרית לסעודת השבע-ברכות שכחתי לקחת בחשבון את רמת העייפות יום אחרי חתונה. העיניים שלי שורפות מול מגשי הכרעיים והחזות שמחכים לטיפול העסיסי.

לא. אני לא מתחרטת.

זודה פנינה, האמרגנית הבלתי מוכתרת, הציעה לי להכין 'סלט נחמד':

"נחמד לי להכין משהו משמעותי יותר", אמרתי לה.

היא התפתלה והסתבכה, אבל אני הייתי ברורה: "אני מכינה את הבשרי, ומי שלא סומך עלי - שיעשה חשבון נפש".

מיכי תמיד מקפיד לקנות בשרים ועופות בהכשר המקובל על סבא וסבתא. הם יכולים להירגע, הדודים הצדיקים שלי.

אני כותשת שיני שום במרץ אחת אחרי השניה. לוחצת על המועך בכל הכוח, מכוונת גם על חיזוק שרירי הידיים. אני מסיימת לכתוש ארבעה ראשים שלמים וחיוך מנצח עולה על פניי.

יכולתי לחסוך את עמל הכתישה, יש טובים וצדיקים ממני המשתמשים באבקת שום, אך אבא שלי מחמיר בעניין, הרי אין להשתמש בשום קלוף שעבר עליו לילה. רוב האנשים שאני מכירה סומכים על כך שאבקת השום הנמכרת בחניות מעורבת במשהו נוסף ומשכך היא נחשבת לדבר חדש שאין בו סכנה אפילו שזה שווה לילה. אבל אבא שלי לא סומך על זה. בבית ילדותי - הפשוט לכאורה, השתמשו רק בשום טרי, וכך גם אני נוהגת בביתי שלי.

מיכי תמיד רוצה יותר, בכל דבר שבקדושה, ובדברים שהחמירו אצל הוריי גם אני מתחברת.

"איזו חריצות", אני שומעת קול מאחוריי.

"הי, לא שמעתי שנכנסת", אני אומרת למיכי ששולף מהמקרר בקבוק מים קרים ומוזג ממנו לשתי כוסות.

"את לא מתכוונת להשתמש ברוטב-צ'ילי", הוא אומר ומניח כוס בשבילי על השיש. "דוד יעקב ודוד משה לא סומכים על ההכשר שמופיע על הבקבוק הזה".

"דווקא כן תכננתי להשתמש בו". משהו מתקשח בי.

"אני יכול לקפוץ לסופר לקנות רוטב צ'ילי בהכשר שמקובל עליהם",
הוא מציע בנדיבות אופיינית.

"אל תטרח, הרגע חזרת". ולי בכל מקרה כבר יצא הטעם.

יהודה ונחמיה נמצאים גם הם ברכב ובכל זאת בוחר אברהם לדבר
עם ורדה.

"אני צריך לטוס", אומר אברהם, פניו בכביש.

"עכשיו, באמצע השבע-ברכות?" נושפת ורדה. מאיפה נפלה פתאום
הטיסה בזמן החגיגי הזה. היא רגילה לטיסות הבהולות הללו, אבל
בכל אופן, רק אתמול שרית התחתנה.

"אחכה בעזרת השם עד אחרי השבת שבע-ברכות, ומיד במוצאי
שבת יש לי טיסה".

יהודה שקוע בגמרת כיס קטנה, מאיר בפנס על דברי רש"י. נחמיה
מביט בחלון. הנוף העירוני המוכר מרתק אותו ברגעים אלו מסיבה
ברורה. הם יודעים, אבא טס לעיתים קרובות, אבל זה נושא חתום וסגור.

אף אחד מהילדים לא יודע לאן ולמה, אפילו נעמה שניסתה לברר
ולשאול, אינה יודעת דבר.

"יהיה אכפת לשרית שלא תהיה בשני השבע-ברכות האחרונים".

"זה יחסר לי לא פחות מאשר לזוג הנפלא שלנו, אבל היא תבין,
שרית, ילדת זהב שכמותה".

אברהם מנווט את הרכב לכיוון האולם בו תערך שמחת השבע-
ברכות. ורדה שותקת, חושבת.

אברהם מביט בורדה דרך המראה, החיוך הקסום שלה חסר שם.

"זכינו, ורדה". הוא אומר, "איזה חתן תלמיד חכם הביאה לנו שרית.

פיס אמיתי. כמה טוב השם. לא מגיע לי כזה חתן, אני לא זכיתי להיות מחובשי ספסלי בית המדרש".

"מגיע לך". אומרת ורדה ברגש וממשיכה לחשוב.

היא מותק שרית, מרחפת בענני אושר, היא תבין שאבא היה חייב לטוס. אולי אפילו תאמר בחיוך: 'אבא, מה אתה צריך לטוס, אתה כבר ככה בעננים מהחתן הצדיק שלי'.

'נכון, אני בעננים ודווקא לכן אני טס', יאמר לה אברהם ברצינות. ואף אחד מסביב לא יבין אותו. חלק יבקר בלב וחלק אולי יאמרו את דעתם בקול, והיא תשתוק, בדיוק כמו שאברהם מבקש, ולמרות הקושי כל זה לא אכפת לה. גם להגיע לבד לשבע-ברכות לא יהיה לה נעים כל כך, אבל לזה היא מוכנה בקלות. היא אישה פשוטה והיא לא תעצור את בעלה משום תוכנית.

אברהם מחנה את הרכב ליד האולם, ורדה מתעכבת מלצאת.

"מה קורה?" מברר אברהם, רוצה כל כך לראות אותה שמחה ורגועה.

"אני צריכה לסדר משהו חשוב". את הלב. לא מסוגלת לחגוג כשמערבולת מנענעת אותה מבפנים.

שירת 'עוד יישמע' נשמעת מכיוון האולם. ורדה לוגמת לתוכה אור ואושר, איזו משפחה יש לה! מי היה מאמין?!

הרכב הכסוף של מיכי ונעמה חונה לידם.

מיכי ונעמה מוציאים תבניות מדיפות ניחוח מעולה. נעמה היא אשת חיל גם אם בדרך קצת אחרת, היא מהרהרת.

ברגע אחד מבינה ורדה מה מונע ממנה לצאת בחיוך גדול אל האולם המואר. שרית הכלה תקבל בהבנה את הטיסה הפתאומית ולא תתעכב יותר מדי על העניין.

אבל נעמה, הבכורה שלה.

נעמה לא תהיה מסוגלת להבין.